

Pienyrittäjyydellä työpaikkoja ja Suomi nousuun

**Keskustan
eduskuntaryhmän
ratkaisuja**

Maaliskuu 2026

Keskusta
Eduskuntaryhmä

Pienyrittäjyydellä työpaikkoja ja Suomi nousuun

Lama, työttömyys ja konkurssit runtelevat Suomea. Käännettä parempaan ei näy. Maamme talouteen ennustetaan enintään kitukasvua.

Suomi tarvitsee suunnanmuutoksen. Koko maahan pitää saada lisää työpaikkoja. Se edellyttää yrittäjyyden merkityksen tunnustamista ja sen mukaisia päätöksiä.

Työpaikat syntyvät etenkin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Niiden toimintaedellytyksiä pitää parantaa. Nopeimmin työpaikkoja voi tulla alle kymmenen henkilön mikroyrityksiin, joita Suomessa toimii aktiivisesti yli 300 000. Niiden liikevaihto on yhteensä noin sata miljardia euroa.

Kyselyn mukaan jopa 14 prosenttia mikro- ja yksinyrittäjistä olisi valmis palkkaamaan työntekijän vuoden sisällä. Toteutuessaan se tarkoittaisi yli 40 000 uutta työpaikkaa.

Jos työllisyys paranisi edes reilulla kolmanneksella nykyisestä, Suomeen saataisiin noin 15 000 lisätyöllistä uusina yrittäjinä ja heidän palkkaaminaan työntekijöinä. Tällöin julkinen talous voisi vahvistua noin 300 miljoonalla eurolla.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää toimenpideohjelman, jolla voidaan nopeasti parantaa pienempien yritysten ja etenkin mikro- ja yksinyrittäjien kasvu- ja työllistämismahdollisuuksia.

Ratkaisuilla madalletaan työllistämisen kynnystä, helpotetaan rahoituksen saamista, puretaan byrokratiaa ja tuetaan paremmin yrittäjyyden alkumetrejä.

Sisällys

**Yritys pystyyn päivässä ja
palkkaaminen helpommaksi 4**

**Pienyrittäjille helpommin
rahoitusta 5**

Reilumpaan eläketurvaan 7

Liiallinen byrokratia pois 10

Verotuksella kasvua ja työtä 11

Yritys pystyyn päivässä ja palkkaaminen helpommaksi

- 1 Sivukulut puolitetaan ensimmäiseltä työntekijältä ensimmäiseksi vuodeksi**
- 2 Valtakunnallinen hotline neuvomaan aloittavia yrittäjiä**
- 3 Paikallisesti aktiivisempaa tukea mikro- ja yksinyrittäjille**
- 4 Myynti- ja markkinointiapua**
- 5 Yrittäjyys vaihtoehdoksi kotoutumiseen**

Isoimmat ongelmat liittyvät liiketoiminnan aloittamiseen, osaamisen parantamiseen ja ennen kaikkea ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen.

Keskustan eduskuntaryhmä madaltaisi yrittäjien ensimmäisen työntekijän palkkaamisen kynnystä sillä, että sivukulut puolitettaisiin normaaliin tasoon verrattuna ensimmäisen vuoden ajan.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää valtakunnallista puhelin- ja verkkopalvelua, "hotlinea", josta saa nopeasti kaiken tarvittavan tiedon yritystoiminnan aloittamisesta ja työnantajaksi ryhtymisestä. Yritys pitää saada pystyyn päivässä ja palkkaaminen ei saa jäädä kiinni tiedon, osaamisen tai tuen puutteesta.

Paikallisesti tulee nykyistä aktiivisemmin etsiä ja tukea mikro- ja yksinyrittäjiä, tarjota räätälöityjä osaamis- ja kasvupalveluja sekä madaltaa ensimmäisen työntekijän palkkaamisen kynnystä. Aloittavat yrittäjät tarvitsevat myös järjestelmällistä myynti- ja markkinointiapua.

Yhä useampi mikro- ja yksinyrittäjä on maahanmuuttaja. Heille tulee yrittäjyyden alussa tarjota tietoa laeista, verotuksesta ja muista yrittäjyyteen vaikuttavista asioista omalla äidinkielellä tinkimättä kuitenkaan suomen kielen oppimisen vaatimuksesta. Suomeen tuleville pitää kotoutumisessa tarjota vaihtoehtona myös yrittäjäksi ryhtymistä työntekijäksi hakeutumisen rinnalla.

Pienyrittäjille helpommin rahoitusta

- 1 Finnveran kasvupilotti pysyväksi, luototuksen alaraja alemmaksi**
- 2 Eläkerahaa kasvuyrityksiin**
- 3 Pienten yritysten lainansaannille löyhemmät vaatimukset**

Pienten ja keskisuurten yritysten on nyt vaikeaa saada lainaa pankeilta ja muilta luottottajilta. Ongelmia on etenkin aloittavilla yrittäjillä ja alle kymmenen henkilön yrityksillä, joista lähes puolet ei ole saanut rahoitusta.

Kyse on usein siitä, että vakuuksia ei saada järjestymään tai yrityksellä ei vielä ole kassavirtaa. Mikroyrityksillä tavallisin rahoitustapa on nyt luottokortti, mikä on kestänyt.

Finnveran mikroyrityksille suunnatusta kasvupilotista pitää tehdä pysyvä. Se helpottaa etenkin alle neljän työntekijän yritysten tilannetta ja luo vakaampaa näkymää tulevaisuuteen. Finnveran tehtäviin tulee palauttaa alueellisuus ja pienet ja keskisuuret yritykset.

Finnveran varautumista tappiokorvauksiin tulee lisätä etenkin mikro- ja yksinyrittäjien sekä pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saamisen parantamiseksi. Näin Finnvera voi lisätä riskinottoaan rahoituksessa. Myös Finnveran luototuksen alarajaa pitää laskea.

Keskustan eduskuntaryhmä kanavoisi kasvuyrityksiin pääomaa valjastamalla niihin eläkevarallisuutta.

Tämä tapahtuu ohjaamalla kymmenen vuoden aikana eläkeyhtiöiden sijoitusvarallisuudesta neljä prosenttia suomalaisten startup- ja kasvuyritysten rahoittamiseen niin, että toiminta on tuottavaa sekä eläkerahastojen että talouden kasvunäkymien kannalta. Esitys mahdollistaa sijoitusvarallisuuden nykytasolla yli kymmenen miljardin euron rahoitusohjelman (miljardi euroa vuodessa).

Finanssivalvonnan ja EU:n pankkivalvonnan tulee nykyistä paremmin mahdollistaa rahoituksen saaminen. Pienten yritysten lainansaannille ei voi asettaa samoja vaatimuksia kuin suurille yrityksille (esimerkiksi kassavirta-arviot ja vastuullisuusraportit). Pankkien pitää voida lisätä riskinottoaan rahoittaessaan kasvuhakuisia yrityksiä.

Reilumpaan eläketurvaan

- 1 YEL määräytyy yrittäjän todellisten ansiotulojen mukaan
- 2 Maksualennuksia pieniin yrittäjätuloihin
- 3 Joustoa maksuihin suurempiin yrittäjätuloihin

Keskustan eduskuntaryhmä uudistaisi yrittäjien eläketurvaa niin, että YEL-maksun perusteena ovat yrittäjän todelliset verotettavat ansiotulot yritystoiminnasta.

Yrittäjien eläkevakuutusmaksun laskenta ei enää perustuisi kuvitteelliseen ja läpinäkymättömään laskennalliseen työpanokseen.

Muutos on perusteltu, koska nykyisin käytössä ovat paljon paremmat ja ajantasaiset rekisteritiedot todellisista ansiotuloista kuin takavuosikymmeninä, jolloin oli pakko turvautua laskennalliseen työtuloon.

Toiseksi, nykyinen tasaprosenttiin perustuva YEL-maksutaso ei riittävästi huomioi yrittäjyyden eri vaiheita. Siksi Keskustan eduskuntaryhmä uudistaisi yrittäjien eläketurvaa elinkaari-lähtöisesti. Pienituloisten ja alkuvaiheen yrittäjien maksutaakka kevenisi ja vakuuttamisen kynnyks madaltuisi selvästi. Samalla YEL-velvollisuuden alarajaa laskettaisiin, jotta useampi yrittäjä olisi ansiosidonnaisen eläke- ja sosiaaliturvan piirissä.

Nykyinen korkea YEL-raja johtaa siihen, että monen kannattaa pysytellä juuri sen alapuolella, jolloin YEL-velvollisuuden rajasta voi tulla tulppa kasvulle.

Korkea YEL-raja voi altistaa myös harmaalle taloudelle, koska rajan ylittymisen seuraaminen tapahtuu viiveellä ja vakuutusvelvollinen on voinut poistua jo maasta siinä kohtaa, kun YEL-velvollisuuden täyttyminen havaitaan.

YEL-vakuutuksen piiriin siirtyminen tuleekin toteuttaa liukuvalla mallilla. Pienillä YEL-tuloilla maksu olisi tulevaisuudessa nykyistä kevyempi. Vakuutusvelvollisuuden alarajan kohdalla maksutaso voi olla esimerkiksi puolet täysimääräisestä (12,2 %).

Maksu nousee liukuvalla mallilla täysimääräiseksi. Liukuvan mallin tarkoituksena on estää kynnyksen muodostuminen YEL-vakuutuksen piiriin siirtymiselle.

Jos yritystoiminta kestää alle neljä kuukautta, jatkossakaan yrittäjän ei tarvitse ottaa pakollista YEL-vakuutusta.

Kolmanneksi, paremmin ansaitsevien yrittäjien osalta Keskustan eduskuntaryhmä toteuttaisi vastaavan uudistuksen, jota olemme esittäneet työeläkejärjestelmään.

Tuloluokittain porrastettu maksutaso toisi järjestelmään joustavuutta myös paremmin ansaitsevien yrittäjien osalta. Maksun ja eläketurvan karttuman välinen yhteys säilyisi selkeänä kaikissa tuloluokissa. Parempituloisten vastuuta omasta sosiaaliturvastaan lisätään ja vastaavasti vakuutusmaksuja lasketaan portaittain tulojen kasvaessa.

Uudistuksen tavoite on tehdä YEL-järjestelmästä läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja paremmin yrittäjyyden eri tilanteita huomioiva.

Neljänneksi, aloittavan yrittäjän eläkemaksuja tulee myös porrastaa. Näin hyöty pienemmästä maksusta kohdistuu paremmin yrittäjyyden ensimmäisiin vuosiin. Samalla kuitenkin alusta alkaen turvataan eläketulo.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että yritystoiminnan aloituksen jälkeen eläkemaksu nousee portaittain neljän vuoden ajan niin, että alennus on ensimmäisenä vuonna 50 %, toisena 30 % kolmantena 20 % ja neljäntenä 15 %. Nykyään eläkemaksu on alennettu 22 % neljän vuoden ajan.

Aloittavan yrittäjän eläkemaksun alennus

1. vuosi	-50%
2. vuosi	-30%
3. vuosi	-20%
4. vuosi	-15%

Viidenneksi, yrittäjä tulee vapauttaa eläkemaksuista sairauden ajalta.

Yksityiskohdat valmistellaan niin, että uudistus on kokonaisuudessaan mahdollisimman kustannusneutraali. Valtion alijäämää tulee koittaa pienentää.

Keskustan eduskuntaryhmä katsoo, että yrittäjien eläkevakuutusmaksujen uudistaminen läpinäkyväksi ja yrittäjien kannalta reiluksi voi olla merkittävä sykäys Suomen taloustunnelman parantamisessa.

Liiallinen byrokratia pois

- 1 Yksi normi sisään, kaksi ulos –periaate käyttöön
- 2 Mikro- ja yksinyrittäjille pienemmät lupamaksut
- 3 Yhden luukun malli
- 4 Jokaiselle suomalaiselle y-tunnus

Iso este etenkin pienempien yritysten kasvu- ja työllistämismahdollisuuksille on liiallinen kotimainen ja EU:sta tuleva sääntely.

Yritystoimintaa koskeva lainsäädäntö pitää perata niin, että kahden vaalikauden aikana Suomen laeista puretaan EU:n minimitasoa ylittävät lisävaatimukset.

Keskustan eduskuntaryhmä ottaisi yritysten sääntelyssä käyttöön yksi sisään, kaksi ulos –periaatteen. Yhtä uutta normia kohden pitää poistaa kaksi vanhaa.

Etenkin pienimpien yritysten lupakäytäntöjä ja niiden maksamia maksuja pitää keventää. Valtion perimien lupamaksujen korotukset ovat osuneet kipeimmin mikroyrityksiin. Mikro- ja yksinyrittäjien tulee voida maksaa pienempiä maksuja kuin suurimpien yritysten.

Myös liian tiukkaa pankkisääntelyä pitää purkaa. Nykyisellään raskaat raportointivelvollisuudet koskevat myös pieniä yrityksiä.

Keskustan eduskuntaryhmän tavoite on, että Suomessa on tulevaisuudessa Euroopan nopein luvitus. Yrityksille pitää olla takuuajat lupahakemusten käsittelyssä ja toimiva, yhden luukun palvelumalli.

Jokaiselle suomalaiselle tulee jo syntymän yhteydessä antaa yrityksen rekisteröitymisessä käytettävä y-tunnus.

Verotuksella kasvua ja työtä

- 1 Yritykseen sisään jätettävälle tulokselle pienempi vero**
- 2 Yrittäjävähennykseen parannus, investointihyvitys pienemmille yrityksille**
- 3 Kotitalousvähennyksen ehdot ennalleen**
- 4 Arvonlisäverovelvollisuuden alaraja korkeammalle**
- 5 Perintö- ja lahjaveroon 10 vuoden maksuaika sukupolvenvaihdoksiin**

Hallituksen politiikka, kuten arvonlisäveron korotukset ja kotitalousvähennyksen leikkaus, on heikentänyt pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytyksiä.

Yhteisöveron yleisen alentamisen sijaan Keskustan eduskuntaryhmä uudistaisi yritysverotusta niin, että yrityksen sisään jätettävää tulosta verotetaan vähemmän. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalilla tavalla. Näin etenkin pienemmille yrityksille luodaan kasvu-, investointi- ja työllistämismahdollisuuksia.

Lisäksi Keskustan eduskuntaryhmä parantaisi yrittäjävähennystä, mikä auttaa myös muita kuin osakeyhtiömuotoisia yrityksiä ja toteuttaisi investointihyvityksen pienemmille yrityksille.

Kotitalousvähennys pitää palauttaa täysimääräisenä. Se parantaa etenkin hoiva-, koti-, kiinteistö- ja remonttialoilla toimivien yrittäjien tilannetta, tukee nopeasti mikroyritysten mahdollisuuksia palkata lisää työntekijöitä, vahvistaa ihmisten ostovoimaa ja vähentää harmaata taloutta.

Keskustan eduskuntaryhmä nostaisi arvonlisäverovelvollisuuden alarajaa. Nykyinen 20 000 euron raja ohjaa yrittäjyyttä sivutoimiseksi, aiheuttaa kannustinloukkuja, lisää harmaata taloutta ja vaikeuttaa etenkin palvelualojen yritysten tilannetta. Uudistus rohkaisee pienimpiä yrityksiä kasvuun ja keventää hallinnollista taakkaa.

Yritysten sukupolvenvaihdoksia tulee helpottaa antamalla perintö- ja lahjaveron maksamiselle 10 vuoden maksuaika. Nyt noin 63 000 yritystä on ilman jatkajaa.

